

AKTUALNO Vprašanje

Nekatere strokovne šole na Gorenjskem gledajo finančnih sredstev, ki so jim potrebna za redno vzdrževanje, bolj ali manj životarijo. Da tak način »finansiranja« teh šol slabo vpliva na njihovo delo, menda ni treba še posebej omenjati. V takem položaju so v kranjskem okraju nekatere čevljarske šole, nadalje Metalurška industrijska šola in Moštarska šola na Jesenici in tako dalje.

Težave so namreč v tem, da Okrajni ljudski odbor v Kranju iz svojih prejih proračunskih sredstev ni mogel in

tudi ne more teh šol vzdrževati. Na drugi strani pa je že ves čas, od kar uplačujejo gospodarske organizacije svoj delež v zvezni sklad za kadre, obstajalo vprašanje, da bi se te šole pravzaprav morale vzdrževati iz tega sklada.

Sedaj je ta zvezni sklad decentraliziran. Tudi na kranjski okraj odpade dela precej sredstev.

Predlog Okrajnega ljudskega odbora je, da se ta sredstva uporabijo za vzdrževanje omenjenih šol, katerih obstoj je spričo sedanjega položaja resno ogrožen.

Vendar to še ni nič gotovega. Izvršni svet LRS bo bržkone še ta teden — tako trdijo na OLO — rešil predlog Okrajnega ljudskega odbora, zlasti še, ker so v drugih okrajih težnje, da sredstva iz sklada za kadre uporabijo predvsem za investicije in nabavo ustrezone opreme za šole. Kakšna bo rešitev, še ni znan, vendar so na OLO mnenja, da v kranjskem okraju druge ne bo mogoče ukrepati kot predlagajo.

I. A.

NA GORENJSKEM PREMALO TRŽNIH INSPEKTORJEV

Tržni inspektorji naj bi se v prvi vrsti pečali z inšpekcijsko službo

Tržna inspekcija na Gorenjskem je v lanskem letu brez dvoma dosegla določene uspehe, ki so bili razvidni zlasti iz številnejših, pa tudi vsebinsko kakovostnejših pregledov gospodarskih organizacij v kranjskem okraju. Jasno pa je, da tržno inšpekcijsko klubj uspehom tare še vrsta pomanjkljivosti pri njenem delu.

Eden izmed problemov, ki pravzaprav najbolj ovirajo uspešno inšpekcijsko službo, je prav pomanjkanje inšpektrskega kadra.

Z ustanovitvijo komun so bila pri okrajinem in občinskih ljudskih odborih sistemizirana delovna mesta za okrajne oziroma občinske tržne inšpektore. Toda v mnogih občinah delovna mesta tržnih inšpektorov, kjer je danes niso zasedena. Od skupno 16 sistemiziranih delovnih mest za tržne inšpektore v kranjskem okraju je dejansko zaseden samo 9 delovnih mest. — Spričo tega obstaja že od vsega začetka dokaj težaven problem, kjer je kaže preskrbi občinskim ljudskim odborom sposobne tržne inšpektore.

Jasno je, da je zavoljo tega delo tržne inšpekcijske trpe. Zaradi pomanjkanja kadra ni bilo mogoče v zadostni meri nadzorovati tržišča in tudi posameznih gospodarskih organizacij. — Dosedanja praksa pa je pokazala, da je v tistih krajih oziroma občin, kjer ni tržne inšpektoje, tudi manj odkritih nepravilnosti.

V lanskem letu so se tržni inšpektoři v posameznih občinah in seveda tudi okrajna tržna inšpekcijska lotevali predvsem tisti log, ki so bile v programu republike in okrajne tržne inšpekcijske. Tako so v prvem polletju lani pregledovali pred-

šnja skrb trgovini in gostinstvu, medtem ko so precej manj obravnavali obrtništvo, čeprav bi bilo treba prav tej gospodarski panogi posvetiti precej več pozornosti.

V lanskem letu je tržna inšpekcijska ugotovila, hkrati pa tudi preprečila gospodarsko Škodo v višini 92 milijonov 105.186 dinarjev. To je vsekakor precejšnja vsota, zlasti če upoštevamo, da imajo tržne inšpektoře le občine Bled (enega), Jesenice in Kranj (dva), Radovljica, Skofja Loka in Tržič (enega), medtem ko inšpekcijsko službo v preostalih občinah opravljajo inšpektoři sosednjih občinskih inšpektořov. Inšpektoři so opravili lani 2180 delovnih dni in pregledali 1468 obravnav in organizacij.

Vsekakor s sedanjim delom okrajne inšpekcijske zlasti gledo pregledovanja čim večjega števila gospodarskih organizacij in podjetij ne moremo biti zadovoljni. Je pa še drug problem, ki v precejšnji meri hrani delo inšpekcijske službe.

Zaradi maloštevilnega kadra pri posameznih občinah uporabljajo posamezne tržne inšpektoře tudi za druga dela, ki nimajo nobene zveze z inšpekcijsko službo. Kako je to mora deloma razumljivo, saj v nekaterih občinah primanjkuje tudi osnovnega kadra, je to bolj škodljivo kot koristno. Občinski ljudski odbori se te nepravilne prakse še ne morejo odrezati. Zaradi takega stanja pa je neredek pojav, da inšpektoři odpovedujejo službo. Mimo tega, da nekod ne morejo opravljati svoje poglavitvene dela, je delen vzrok tudi v plačnem sistemu. Kljub temu, da je njih delo precej odgovorno in zahteva tudi čim boljšo strokovno usposobljenost, pa so tržni inšpektoři pri občinskih ljudskih od-

AKTUALNO Vprašanje

Glas Gorenjske

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO X. — ST. 33 — CENA DIN 10.—

GRUPNI DELAWSKI SVETI SE LE POČASI UVELJAVLJAJO

Trenutno se še bolje obnesejo obratni delavski sveti

V jeseniški železarni je sistem delavskega samoupravljanja — predvsem po svojih oblikah, pa tudi vsebin — dokaj razvit. V podjetju obstajajo mimo osrednjega delavskega sveta še trije obratni (jeklarna, šmatarna in Javornik III) in osem grupnih delavskih svetov.

Zakaj so šli v Železarni na Jesenicah na tako obliko samoupravnih organov kot so grupni delavski sveti?

V podjetju — kot je Železarna — s tolklim številom zaposlenih delavcev in tolkimi obrati, namreč po njihovem mnenju, ne bi kazalo drobiti samoupravnih organov po obratih, ker bi jih bilo preveč, samo en delavski svet (v tem primeru osrednji) pa prav gotovo ne bi bil kos vsem številnim nalogam in problemom, ki se vsak dan porajajo v podjetju. Obstajala pa bi še druga nevarnost, namreč da bi osrednji delavski svet spričo obilice tekočih nalog, zašel v suhoparno praktičistično delo.

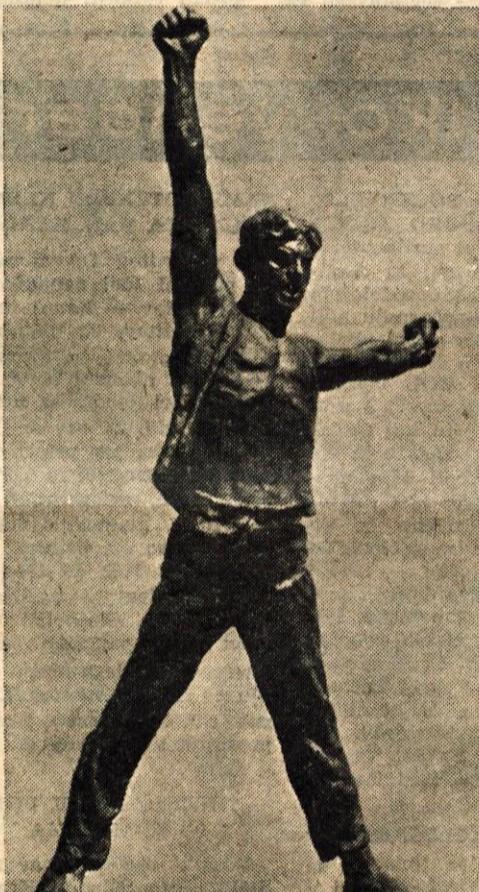
Ta oblika samoupravljanja — grupni delavski sveti — sicer še nima dol-

čene zakonske podlage, se pravi, da grupni delavski sveti še nimajo določenih pristojnosti, na podlagi katerih bi se lahko neposredne in ekonomsko uveljavili. Zato menijo v Železarni nekateri člani samoupravnih organov, da se trenutno bolje obnesejo obratni delavski sveti. Toda samo trenutno. Cutiti pa je že sedaj, da se bodo grupni delavski sveti v precej večji meri uveljavili, ko bodo zadeve z njimi urejene.

Grupni delavski sveti nimajo upravnih odborov, pač pa sekretariate, katerih predsedniki so tudi člani osrednjega delavskega sveta. O gradivu za seje osrednjega delavskega sveta običajno dodata razpravljajo vsi grupni in obratni delavski sveti, prav tako pa poročajo člani osrednjega delavskega sveta o sklepih tega vrhovnega samoupravnega organa v podjetju, na sestankih grupnih delavskih svetov.

Toda prav pri tem — tako trdijo nekateri — je cutiti neko praznino oziroma pomanjkljivost.

V čem je stvar?

JUTRI BO 16 LET, ODKAR JE BIL V VILI JOSIPA VIDMARJA, POD ROŽNIKOM V LJUBLJANI, USTANOVNI SESTANEK OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE. USTANOVLJENA NA POBOUD PARTIJE, JE POSTALA VSELJUDSKO GIBANJE ZA OSVOBODITEV SLOVNARODA. SVETLE TRADICIJE OF NADALUJEMO ZDAJ V SZDL.

ODNOSI MED GRUPNIMI IN OSREDNJIM DELAVSKIM SVETOM

Obstoja namreč mnenje, da je tako povezava med grupnimi in osrednjim delavskim svetom (da zgolj predsednik grupnega poroča o sklepkih osrednjega delavskega sveta) pomanjkljiva. Zato razmišljajo, da bi bilo treba ustanoviti pri osrednjem delavskem važno — v katerem naj bi bili pretežno imenovani, ni za sedaj še prav nič važno — v katerem naj bi bili pretežno zastopani člani komisij osrednjega delavskega sveta. Člani tega »telesa« naj bi potem skrbeli — razume se, da je to tudi dolžnost vseh tistih članov grupnih delavskih svetov, ki so hkrati člani osrednjega delavskega sveta —

Ta predlog je seveda šele v začetni razpravi in bi bilo težko za sedaj že reči, ali je umesten ali ne. Kaže ga se preizkusiti. Imel bi prav gotovo določene prednosti, ker bi bili na ta način člani grupnih delavskih svetov, denimo, bolje seznanjeni z delom osrednjega delavskega sveta.

Nastane pa pri tem še drug problem: kako sedaj vključiti v delo samoupravnih organov (grupnih delavskih svetov) tudi upravno administrativno poslovanje grup?

V nekaterih grupah Železarne so delavski sveti že dosegli, da daje ekonomsko proizvodna poročila na sestankih grupnih delavskih svetov — grupni šef. To je brez dvoma koristno in prav, saj se lahko na ta način grupni delavski sveti podrobnejše seznanjajo s proizvodnimi problemi posameznih grupe, hkrati pa pridobivajo tudi na ugledu in pomembnosti. To oraklo so sedaj v Železarni že uveljavili in s tem dosegli pomemben napredok.

Drugo vprašanje pa je materialna podlaga in ekonomski odnosi posameznih grup in organov samoupravljanja v Železarni, o katerem pa prihodnjič.

I. A.

SE VEĆ MLADINE V ZVEZO KOMUNISTOV

Ob sprejemu 27 mladih delavcev in delavk v Zvezo komunistov je bila pred dnevi v Kamniku prisegla na slovesnost. Slavnosti se je udeležil širši aktiv političnih voditeljev, član CK ZKS tov. Tomo Brejc pa je zbranim pripovedoval o svojih izkušnjah v dolgotrajnem partiskem delu ter o delu in nalogah komunistov. Sekretar Občinskega komiteja Avguštin Lah je navzelič obrazložil viogo mladine v delavskem gibanju in revoluciji. Poudaril je, da bo v letosnjem letu sprejetih v ZK še več mladincev.

Z.

naš razgotor

„NE POZABITE OBISKATI ALPSKI LETALSKI CENTER“

Alpski letalski center v Lescah se iz dneva v dan razvija v vse bolj priljubljeno turistično postojanko, hkrati pa tudi važno gospodarsko središče. Povprašali smo Jureta Štirna, odgovornega za komercialno službo pri ALC. o letosnjih načrtih letalskega centra in gospodarske dejavnosti.

»Ze leta 1955 je bil Alpski letalski center povezan med sezonno s stalno linijo z Beogradom. Lani je odpadla še ta linija, ker letališče ni ustrezalo. Zato smo moral prestaviti daljnovid in podaljšati pisto. Tako bomo imeli letos stalno zračno linijo z Beogradom, ustavljala pa se bodo tudi letala, ki bodo vezala Dubrovnik z Dunajem.«

»Kolikokrat tedensko bodo pristajala letala?«

»Letalo proti Zagrebu in Beogradu bo odletelo iz Lesc ob torkih, četrtek in nedeljah zjutraj, v Lesce pa bo prišlo ob pondeljkih in petkih, sredah in sobotah popoldne. Iz Dubrovnika pa bo letalo pristajalo v Lescah v pondeljkih in petkih, kjer bo imelo pred odhodom na Dunaj skoro enourni postanek. Iz Dunaja se bo potem vračalo ob torkih in sobotah popoldne.«

»Ali inozemski in domači gostje pozdravljajo novo prog?«

»Tisti inozemski gostje, ki so bili lani samo mimo grede na letališču in se peljali z aerotaksijem nad Gorenjsko, so bili zelo navdušeni. Alpski letalski center so po teh obiskih vključili tudi v mednarodni turistični prospesi. Nekateri so se še posebno laskavo izrazili — naj se nihče, ki obiše Gorenjsko, ne pozabi peljati z aerotaksijem in obiskati letališče. Inozemci se zelo zanimajo tudi za priljubnostne leta. Prizadevali si bomo, da ustrežemo njihovim željam. Domačim bodo nove letalske linije omogočile predvsem hitro potovanje.«

»Po vsem tem zato pričakujemo, da bo vožen z aerotaksijem letos več kot prejšnja leta, razen tega pa bi letos radi uresničili tudi načrt, da bi se Alpski letalski center ukvarjal tudi z reklamno službo in fotosnemanjem iz zraka.«

»Fotosnemanje iz zraka je ogromnega pomena za geološka raziskavanja, za pospeševanje kmetijstva in smotreno izkoriscenje gozdne gospodarskega. Razen tega bo olajšalo delo pri gradnji komunikacij, stanovanjskih naselij itd., skratka pričakujemo, da bo ta služba mnogo koristila pri razvoju gospodarstva in turizma Gorenjske,« je med drugim dejal tovarš Štirn.«

Lj.

TE DNI PO SVETU

× Po vsej Jordaniji se je v sredo začela splošna stavka, ki jo je organiziralo nekaj političnih strank. Hkrati so se po vsej deželi začele tudi demonstracije.

V razgovoru z ameriškimi novinarji je jordanski kralj Husein izjavil, da bo razglasil obsedno stanje, če bo treba. Ko je govoril o incidentih v armadi, je rekel, da so se nekatere jordanske politične stranke, ki delujejo s strankami v drugih deželah, skušale vriniti v armado, kar so jim oficirji in vojaki prepričili. — Razen tega se je izvedelo, da je zunanjji minister Nabulsi na zahtevo svoje stranke ponudil vladi ostavko.

× Prvi podpredsednik sovjetske vlade Mikojan, ki se mudi na obisku v Avstriji, se je v sredo prvič sestal s predsednikom avstrijske vlade kanclerjem Raabom. Govorila sta o gospodarskih in političnih vprašanjih, ki zanimajo obe deželi.

× V socialnem komiteju Ekonomsko-socialnega sveta Organizacije Združenih narodov v New Yorku so predvčerajšnjim sprejeli jugoslovansko resolucijo o sredstvih za informacije v nerazvitih deželah. Za resolucijo se je izreklo 16 dežel, medtem ko sta se Kanada in Velika Britanija vzdržali glasovanja, ker sta izrazili dvom glede koristnosti nadaljnega obravnavanja tega vprašanja.

× Moskovska „Pravda“ je objavila v sredo intervju svojega dopisnika s predsednikom egiptovske vlade Gamalom Abdelom Naserjem. Intervju je bil posvečen drugi obletnici bandunške konference.

Naser je posebej opozoril na soglasni sporazum udeležencev bandunške konference, da bodo uveljavili skupno politiko in rekel, da so bile posledice tega sklepa zelo važne. Povjala se je skupina dežel, vnetih za vzvišena načela, med katere sodijo osnovne človeške pravice, spoštovanje Ustanovne listine Organizacije Združenih narodov ter vera v pravico vseh narodov do neodvisnosti in samoodločbe. Na teh načelih sloni prepričanje, da je moč mir doseči samo z medsebojnim razumevanjem in odkrito željo po miroljubni kockistenci, ne pa po poti vojaških zvez, združevanja ali oporišč, ker vse to pomeni veliko nevarnost za mir. Naser je rekel, da so sadovi bandunške konference neposredno povezani z dejstvom, da se je OZN lahko odresla vpliva velesil, odkar je postala azijsko-afrirska skupina potencialna sila, katere načela in gledišča so uveljavili Združeni narodi.

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODIJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJAL UREDNIŠKI ODBOR - ODOGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
IGRA Z OG NJEM V SUHI SLAMI

Mednarodne afere so vedno hvaležna snov za svetovni tisk. Nekatere nepojasnjene strani sueške zadeve, ki jih čas počasi spravlja na beli dan, so tembolj zanimive, ker spor še ni rešen, niti nismo še tako daleč od istih dni, ko so grmeli topovi ob ustju sueškega prekopa. Lahko pričakujemo, da bodo odkritja v prihodnosti osvetljila še marsikatero senčno stran sueške zadeve.

Tako tudi objava pisem, ki sta jih izmenjala sovjetski predsednik vlade Bulganin in predsednik britanske vlade Eden tik pred napadom na Egipt, osvetljuje kot žaromet nekatere dolej skrite stvari za kulismi mednarodne diplomacije.

V teh pismih opozarja Bulganin britanskega ministrskega predsednika Edena na nevarnosti, ki bi lahko nastale, če bi Velika Britanija in Francija napadli Egipt in ogrozili mir na Blížnjem vzhodu. Bulganinovo pismo pravi, da SZ ne more stati ob strani v tem vprašanju. Eden odgovarja sovjetskemu predsedniku vlade, da je cilj britanske vlade iskanje mirne rešitve spora. Vojni ukrepi Velike Britanije in Francije so le previdnostni in povsem upravičeni glede na egiptovsko ve-

denje. To je v kratkem vsebina treh Bulganinovih in dveh Edenovih pisem. Podobna pisma je Bulganin naslovil tudi na francoskega premierja Molleta.

Sovjetska vlada je že pred dobrim tednom dan dala vedeti, da bo objavila ta pisma, minuli ponedeljek pa je uradni predstavnik sovjetskega zunanjega ministra to tudi javno povedal. To so sklenili v Moskvi storti zato, ker so, kot je dejal sovjetski predstavnik, nekateri zahodni funkcionarji in tisk počeli stališče SZ do sueške krize in anglo-francoskega napada na Egipt. V Londonu pa so po tem sporočilo pohitili in že pred Moskvo objavili vsebino pisem. Ceprav se je britanski vladi tako zelo mudilo z objavo pisma, to ni bilo zato, ker so bili v Londonu željni prikazati svoje stališče (ki je vse prej kot hvaljeno), pač pa so to storili zgoj zato, da bi zmanjšali propagandni učinek sovjetske poteze.

Preteklo je sicer že več ko pol leta od tedaj, ko so bila ta pisma odposlana na londonski ali moskovski naslov, vendar je še tudi zdaj zanimivo in poučno ozreti se nanje. Bulganinova svarila kažejo, da so se glavni činitelji v svetovni politiki zavedali resnosti položaja in ne-

varnosti vojnega požara ob suškem prekopu. S tem v zvezi bi bilo zanimivo zvedeti za vsebino pisem, ki sta jih tedaj izmenjala tudi Eden in ameriški predsednik Eisenhower. V washingtonskih krogih omemajo namreč možnost, da bi objavili tudi ta pisma. Baje je v njih Eisenhower resno opozoril Eden, da bi morebitni napad na Egipt povzročil nepopravljivo škodo za zahodno zvezo.

Objavljeno pismo med Moskvo in Londonom pa pričajo, kako PREDRZEN in LAHKOMISELN je bil anglo-francoski korak, saj sta obe zahodnoevropski velesili klub jasnim opozorilom pričgali vrvico na eksplozivnem področju Bližnjega vzhoda in spravili mir na rob prepadu. Odgovornost Edenove in Mollette vlade je v tem primeru še težja. Pameten gospodar pa nikoli ne piše vode nad kolesom. Posledice tega pustolovskega početja so danes že znane; poraz dveh velikih evropskih velesil proti mali državi pa še bolj kaže, kako nesmiselno in nevzdržno je vsako netenje vojne požara v današnjih razmerah.

Da je taka igra na ozkih vrvih in mednarodne varnosti zelo tvegana in nevarna, so prav gotovo vedeli tudi v Londonu in Parizu. Vendar so se

odločili za pustolovsko akcijo kljub jasnim opozorilom tako glavnega ZAVEZNIKA kot glavnega NASPROTNIKA. Zanj? Odgovor je lahko različen: zaradi osebne užaljenosti francoskih in angleških voditeljev spriči Naserjeve neuklonljivosti, zaradi slabe ocene položaja egiptovske vlade, stališča ZDA in svetovnega javnega mnenja, zaradi neupoštevanja končnih posledic napada? Morda. Še verjetnej je, da so v Londonu in v Parizu računali, da se Moskva ne bo upala spustiti v nov SVETOVNI spopad. Menili so, da je strah pred velikansko rušilno močjo atomskega in jedrskega orožja močnejši od želje po vojnem obračunavanju in da strah brani obema blokoma, da bi se proprijela. To je delno tudi res; toda v senci tega strahu igrati se z orožjem in poskušati z omejenimi spopadi, »lokalnimi vojnami« reševati nekatere mednarodne spore, je podobno, kot igrati se z vžigalicami na seniku. Objavljena pisma pričajo, da je žal že vedno najti razgrete glave, ki spravljajo na kocko mednarodno varnost in svetovni mir. Ceprav pisma niso več nova, je ta nauk svež in pereč tudi v današnjih dneh.

MARTIN TOMAZIČ

kratko, vendar zanimivo

BLEJCI BODO POSKRBELI

ZA LEPSO PODDOBLO MESTA

V drugi polovici aprila prebivalci blejskih naselij in okoliških vasi množično sodelujejo pri čiščenju in olješevanju mesta, mestnih parkov, pri urejanju nasadov, poti in cest. Posebne komisije SZDL ugotavljajo, kaj bodo napravili s prostovoljnim delom in kaj morajo urediti lastniki zgradb in vrtov sami. Za najbolj lične ureditve bodo razdelili tudi nagrade. Planinsko društvo bo do 1. maja obnovilo vse kažipote na bližnje izletne točke. — Clani Avto-moto društva bodo obnovili cestno-prometne značke, šolska mladina bo čistila pobočje blejskega gradu. Prebivalci z Mlinje imajo na skrbci čiščenje potoka Jezernice, Zelečani in Zagoričani pa bodo uredili dohodne steze na Stražo. Vsa ta dela bodo končali do 1. maja.

-ib

NESREČA KOLESARJA

Dne 22. aprila ob 16.10 uri se je peljal po Reginčevi ulici v Kranju Anton Smajd iz Predosej in se s kolesom na ostem ovinku prevrnil. Dobil je lažje telesne poškodbe po rokah in glavi in poškodoval tudi kolo. — Nesrečo je začrivil sam.

NAMIZNOTENIŠKI KLUB TRIGLAV ZA DAN MLADOSTI

V počastitev Dneva mladosti bo priredil tudi namiznoteninski klub Triglav — Kranj celo vrsto prireditve. Za pionirke in pionirje-novince, ki bi radi začeli igrati namizni tenis, bo 20. maja odprt pionirsko namiznotenisko šolo. Za vse one, ki že nekaj znajo, pa pripravlja tri pionirske turnirje: 26. aprila, 10. in 14. maja, vsakokrat ob 18. uri v avli II. gimnazije. Udeležijo se ga lahko vsi pionirji, rojeni v letih od 1942 do 1948, ki še niso včlanjeni v namiznoteninskem klubu. Najboljši tekmovalci bodo nagrajeni. Za vse igralce namiznega tenisa v Kranju pa se bo v soboto, 27. aprila začelo XII. prvenstvo Kranja za posameznike in dvojice.

RS

VINJEN VOZNIK PODR. KOLESARJA

Voznik osebnega avtomobila S-5122 Jože Šoba iz Kranja je dne 23. aprila ob 19.10. uri s prednjim desnim blatinom zbil kolesarja pred »Deliškateso« v Kranju in mu poškodoval zadnji del kolesa. Kolesar je peljal na kolesu 9 let starega otroka. Te-

lesnih poškodb nista dobila. Voznik je bil vinjen.

PEŠEC ZAKRIVIL NESREČO

Motorist Josip Ranschach — avstrijski državljan, se je 22. aprila vračal v Avstrijo. Ob 0.30. uri je v vasi Visoko trčil v peša. Motorist je bil lažje poškodovan in so ga prepeljali v Zdravstveni dom Kranj. Poškodovan je bil verjetno tudi pešec, a komisija zaradi vinjenosti poškodb ni mogla točno ugotoviti. Skode na motorju je za približno 4000 dinarjev.

OPOZORILO VSEM GOSPODARSKIM PODIJETJEM

Založili smo obrazce

za analitično oceno delovnih mest v gosp. organizacijah in sicer obrazec 01 in 02 (Uradni list FLRJ št. 5/57).

Ker bodo te obrazce potrebovala vsa gospodarska podjetja, pohitite z naročilom najkasneje do 15. maja 1957.

Casopisno - založniško podjetje »Gorenjski tisk« Kranj

Les, zidno opeko in gramoz so kmetje s člani društva prostovoljno prepeljali na gradbišče. V jeseni 1955 so zabetonirali temelje. Naslednje leto so nadaljevali z gradnjo. Občina Kranj je prispeval 500 tisoč dinarjev. Občinska gasilska zveza Kranj pa 200.000 dinarjev in množične organizacije. Senčur 16 tisoč dinarjev. S tem denarjem so dokončali delo. Vrednost doma je ocenjena na 3 milijone dinarjev. Vaščani in člani so napravili nad 3000 udarniških ur. Slovensa otvoritev bo v mesecu juniju letos.

U.J.

NA BLEDU JE POTREBNA MLEČNA RESTAVRACIJA

O potrebi mlečne restavracije so na Bledu razpravljali zadnje čase že na mnogih sestankih in tudi predstavniki občinskega ljudskega odbora so pozdravili to zamisel. Posebno v sezoni, ko obiskujejo Blejčanov po mlečni restavraciji, lepo opozorili na gradbišče. V jeseni 1955 so zabetonirali temelje. Naslednje leto so nadaljevali z gradnjo. Občina Kranj je prispeval 500 tisoč dinarjev. Občinska gasilska zveza Kranj pa 200.000 dinarjev in množične organizacije. Senčur 16 tisoč dinarjev. S tem denarjem so dokončali delo. Vrednost doma je ocenjena na 3 milijone dinarjev. Vaščani in člani so napravili nad 3000 udarniških ur. Slovensa otvoritev bo v mesecu juniju letos.

J.B.

DELAVCI TOVARNE »PLANIKA« BODO LETOVALI V PORTOROŽU

Za letošnjo poletno sezono so počitniški dom »Planika« v Portorožu lepo preuredili in na novo opremili, da bodo delavci kranjske tovarne obutve preživeli v njem svoj dopust čim bolj udobno. 1. maja bo odšla tja na okrevanje skupina bolnikov. Dom bo odprt do konca septembra in v tem času se bo lahko izmenjalo v njem 820 ljudi. Vsakdo si bo lahko privočil po vpremo 10 dni počitka ob morju. Cena dnevne oskrbe se letos ne bo dvignila in bo še vedno 250 dinarjev za osebo.

KAJ SODIMO O...

IZBIRI IN CENAH POLETNE OBUTVE

Zadnje čase so trgovine s čevljimi zelo dobro obiskane. Na trgu pa še ni vseh modelov poletne obutve, zato kupci sprašujejo, kakšna bo izbira in kakšne bodo cene lahkih pomladanskih in poletnih čevljev. Za mnenje smo vprašali kar v komercialnih oddelkih dveh največjih tovarn obutve na Gorenjskem in prejeli naslednje odgovore:

Tovarna »Planika« Kranj: »Zaradi ugodnega vremena se je sezona za prodajo letnih čevljev pričela mnogo prej kot v preteklih letih. Poskrbeli smo za precejšnjo izbiro na trgu. Potrošniki si želijo lahkih in elastičnih čevljev in te njihove želje smo tudi upoštevali. Poskušali smo vskladiti obliko naših čevljev z zahtevami zadnje mode. Večina poletnih modelov je že v trgovinah. Tudi njihove barve so zelo pestre. Zalogo na trgu bomo še vseskozi dopolnjevali. Cene, ki so že itak zmerne, bodo ostale na sedanji ravni, in če se bo le dalo, jih bomo skušali še znižati.«

Tovarna »Peko« Tržič: »Poletno obutev smo začeli pošiljati našim poslovalnicam na Gorenjskem 1. aprila, a le v manjših količinah. Večje količine

jim bomo dobavili v mesecu maju. Najprej smo moralni oskrbeti južne kraje naše države, kjer je mnogo topleje kot pri nas, zdaj pa pride na vrsto še Slovenija. Tudi tu je pomlad leto izredno zgodnja. Potrošniki bodo imeli v naših trgovinah dovolj izbiro. Čevljii so izdelani v dvanajstih modnih barvah. Tudi otroški čevljii so že v prodaji. V začetku februarja letos smo ustanovili zanje poseben mechaniziran oddelek, v katerem izdelamo vsak dan 520 parov otroških čevljev. Otroško obutev delamo tudi v delavnici za vajence. Ceprav nam ti čevljii ne prinašajo dobička, skušamo ustreži željam potrošnikov. Cene poletnim modelom bodo v glavnem ostale nespremenjene, le izrazito modno usnje se bo za spoznanje podražilo.«

Prodajalka v kranjski trgovini: »Sezona je tu. Pomladne in poletne obutve gre veliko v prodajo. Kupci sprašujejo predvsem po lahkih in cenih čevljih. Tudi letos bomo imeli več modernih oblik čevljev, ki so jih lani nekatere stranke zelo pogrešate. Ljudje se vedno bolj navdušujejo za barvno pestrost obutve.«

-ey

NOVI GASILSKI DOM V SENČURU BO KMALU ODPRT

Ze 1954. leta so se senčurski gasilci odločili za gradnjo novega doma. Gradbeni odbor je takoj pričel s pripravami. Občina Senčur je društvo podarila parcelo sredi vase. Vaščani so darovali 65 kub. metrov lesa in 130.000 dinarjev gotevine, v blagajni društva pa je bilo vsega skupaj le 40.000 dinarjev. —

KAKO POVEČATI POTROŠNJO MLEKA

Odkup mleka na Gorenjskem je iz leta v leto večji. Statistika kaže, da so mlekarne na Gorenjskem odkupile v letu 1954 skupno 5,572.158 litrov mleka, leta 1956 pa 7,365.333 litrov mleka, kar za 23% več kot leta 1955. Zadružna mlekarstva v Čirčah pri Kranju je lani odkupila 4,188.660 litrov, povprečni dnevni odkup je znašal 10.118 litrov, v mesecih, ko je mleka največ, pa je presegal tudi 16.000 litrov mleka. Mlekarne mleko predelujejo v najzaznnejše mlečne izdelke. Samo mlekarstvo v Čirčah je predelala lani 44% odkupljenega mleka v mlečne izdelke ali 94,5% več kot leta 1955.

Medtem ko se odkup mleka iz leta v leto povečuje, pa so zmagljivosti mlekarne obratov ostale enake kot pred vojno. Brž ko mlekarne predelujejo večje količine mleka, gre to na račun slabše kvalitete mlečnih izdelkov. Stroji v mlekarstvu so zelo iztrošeni, razen tega zmagljivosti že davno ne zaostajajo.

Marsikje se zadružniki in živinorejci sprašujejo, ali bodo mogli še naprej oddajati vse svoje mleko v mlekarne, ali pa jim bo mleko ostalo doma. O tem so razpravljali tudi zadružniki na svojih občinskih zborih, prav tako na skupščini Okrajne zadružne zveze, toda do dejanskih rešitev ni prišel še nihče. Prav bi bilo, da bi o tem spregovorili vsi naši kmetje, ki so zainteresirani pri prodaji mleka, prav tako pa tudi vsi potrošniki. Povprečna potrošnja mleka na enega člena je pri nas komaj 2 del. dnevno, to je manj kakor znaša povprečje zaužitih alkoholnih piščak. Prav gotovo se nad to številko lahko zamislimo, predvsem še, kadar govorimo o zdravju naših ljudi, o delovni zmagljivosti itd.

Odmeri naših člankov

NEHIGIENSKA VODA V POTOKU LIPNICA

V beležki »Kje je sanitarna inšpekcija«, ki je bila objavljena 12. aprila v »Glasu Gorenjske«, je tovariš P. J. vpraševal, kako to, da sanitarna inšpekcija dopušča dotok gnojnico v potok Lipnico v Kamni goricu. Okrajni sanitarni lahko samo opozori na podobne pomanjkljivosti.

Sanitarnemu inšpektoratu kakor tudi Okrajnemu higieniskemu zavodu je dobro znano, da potok Lipnica, ki ga prebivalci Kamne gorice uporabljajo za pitno vodo, napajanje živine, pranje ipd., niti bakteriološko niti kemično ne ustreza higieniskim predpisom. Tudi če ne bi bilo ribogojnice nad vasjo in če bi bile vse greznicne in gnojišča sanitarna, ne bi bilo v potoku, ki je hudourniškega značaja; primerne vode za uživanje. Ta problem bi bil lahko predmet dolge razprave. Nanj so bili opozorjeni vsi pristojni forumi, ker o tem ne odloča sanitarni inšpektorat niti OHZ, ampak ta lahko opozori na podobne pomanjkljivosti.

Hkrati smo v zvezi s tem prejeli tudi naslednje sporočilo dr. Antona Slišnika, šefa občinskega sanitarnega inšpektorata v Radovljici:

»Na Vaš dopis Vam sporočamo, da smo že pred dvemi leti pri Okrajni higienisti postajali odredili vse potrebno za odpravo higieniskih pomanjkljivosti v Kamni goricu, in sicer: regulacijo potoka, napeljavo vodovoda in preložitev ceste, ki gre skozi Kamno goricu, izven naselja.

Na našo intervencijo so očistili potok in napravili načrte za napeljavo vodovoda v Kamno goricu in na Dobravo. Ustanovila se je vodna skupnost, ki je nabrajala 6 milijonov din za novi vodovod. Ostalega še ni bilo mogoče opraviti zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Gledate ribnika pa bomo storili potrebne ukrepe.

Voda potoka je površinska in za uživanje uporabna le v prekuhanem stanju. Ker ljudje mečejo vso nesnago v potok, se to tudi v bodočnosti ne bo izboljšalo. Edina rešitev je napeljava novega vodovoda, za kar se vodovodna skupnost in občina zelo zavzemata.

V vaši številki od 28. I. 1957 ste prisobili na prvi strani dopis: »Od kod te razlike?« Na to bo odgovorila komisija, ki je bila imenovana že pred tem člankom in zadevo proučuje. Glede zobne ambulante bi pripomnil, da čim več se naredi, tem več stane (Tržič 2.045.000, Radovljica 4.917.000 din). Ce se nič ne dela, pa stroški odpadejo. Glede števila ambulantnih pregledov pa pripominjam, da je pri številu za Radovljico všetki tudi Bled ter se to število nanaša na sedem praktičnih zdravnikov in tri špecialiste t. j. 10 zdravnikov in številka 107.000 pregledov ni visoka.« OHZ

Večina tovarn je že uvedla v vsaki izmeni topel obrrok, ponekod dobivajo delavci čaj ali druga jedila, v obratih, kjer so slabši delovni pogoji, pa dobivajo tudi mleko. Ali ne bi lahko prav v vseh obratih dobivali delavci za malico ravno, mleko, ki je najcenejše? Mlekarne bi dobavljale mleko za vsako izmeno posebej in delavci bi ga prav gotovo z veseljem uživali, ker bi bilo sveže in sorazmerno poceni. Prav bi bilo, da bi o tem razmislii delavski sveti in upravni odbori tovarn in podjetij, prav tako pa tudi uslužbenici. Ce bi uprave podjetij dodale tudi nekaj svojih sredstev, bi delavci lahko dobili kvalitetno in ceneno malico, kar bi se dobro obrestovalo pri zdravju, zmanjšanju zdravstvenih uslug in povečanju proizvodnosti dela.

Tudi šolski sveti naj bi poskrbeli, da bi dobivali otroci med odmorom mleko. Ljud-

ski odbori pa naj bi skrbeli za ustanavljanje mlečnih restavracij. Pokazalo se je že, da je n. pr. mlečna restavracija v Kranju nepogrešljiva, da je marsikaterega že odvznila od tega, da bi posedal po gostilnah. V Kranju bo nujno misliti, na to, da bi odprli še eno mlečno restavracijo, prav tako pa tudi druga industrijska in turistična sredšča ne bi smela ostati brez mlečnih restavracij.

Mlekarstvi obrati naj bi za redno preskrbo s svežim mlekom uvedli v tovarnah sprejemanje in izdajanje mleka v dveh izmenah, tako da bi to mleko lahko kakovostno predelali, ohladili in pasteurizirali.

Načinov, kako čim bolje preskrbeti prebivalstvo s svežim mlekom, je še več, zato bi bilo prav, da bi o tem spregovorili tudi drugi delovni ljudje, dali koristne predloge in pobude. Miha Košnik

SODOBNI PORTRET

BODIMO RAZE VEČNO MLADI

Jože Skrnicej je bil najprej mlad. Mlad, tako kakor smo pač vsi najprej mladi. Nekateri so daje časa mladostni, nekateri manj. Nekateri celo sploh nočeo priznati, da so postali starejši. Skrivajo svoja leta, tajijo...

Sicer pa — neki pregorov pravi: človek je tako star, kolikor se starega počuti.

Takim in podobnim ljudem kot je Jože Skrnicej, prav nič ne moremo zameriti.

Resnici na ljubo, Jože Skrnicej ni več tako mlad. Tega sicer mnogi ne vedo. Med najbolj poučenimi o njegovih letih je pač njegova žena, no, in pa jaz kot nekak Jožetov hišni prijatelj.

Jože je torej tako star, oziroma ni več tako mlad, da na pokojnino ne bi mislil... —○—

Njegova živiljenjska pot ni bila postlana z rožicami. Toda tudi trnu se je znal marsikaj ogniti. Kljub vsem težavam, ki jih je doživljal, pa mu njegov sedanji družbeni položaj marsikdo zavida, kajti...

...da, kajti Jože Skrnicej, je sedaj volilni uslužbenec ne tako velikega, pa tudi ne takoj majhnega industrijskega podjetja.

Med delavci je prijavljen. Vsi ga imajo radi in spoštujejo ga. Nič ne lažem, prav vsi, od delavcev do uslužencev.

Jože je pokazal vrsto organizacijskih in drugih spremnosti v vodenju podjetja, pa tudi v zasebnem živiljenju. Gnal se je za podjetje in tako rekoč iz nič polagoma uredil tovarno, ki danes s svojimi izdelki na tržišču že nekaj pomeni.

Toda zadnje čase so člani kolektiva tovarne pa tudi občinski možje ugotavljali, da z Jožetom nekaj ni prav. Postajal je čedalje

bolj zamišljen, na raznih občinskih konferencah ni toliko diskutiral kot je bila to sicer njegova navada, skratka, bil je brez večje delovne vneme. Vse mu je šlo na živce, vse mu je bilo zoporno in odveč.

V podjetju so govorili, pa tudi na občini so bili podobnega mnenja.

»To so živelci! Bo že bolje! Jože bo že prebolel to trenutno krizo! In končno — vsakdo ima pač svoje probleme...«

Kazalo je, da Jožeta razumejo.

Vsa zadeva bi imela navsezadnje povsem resen pečat, če se ne bi to pripetilo prav 1. aprila. Kdo bi komurkoli kaj verjel na ta

dan. Se tako resen in prišteven človek se takrat rad pošali.

1. aprila ... Jože Skrnicej je prišel v pisarno kot običajno ob osmih. Zaradi pomembnosti dogodka, ki je »visel v zraku«, ni niti prelistal časopisov, kar je bil to sicer njegov vsakodnevni jutranji običaj.

Z resnim glasom je poklical tajnico. Ta je ljubko priskakljala v sobo, z beležnico in močno ošiljenim svinčnikom v roki.

»Želite, tovariš Skrnicej?« je z zvonkim glasom dejala.

»Prosim vas, tovarišica, pišite v steno-

gram: Podpisani Jože Skrnicej, volilni uslužbenec, dajem odgoved na svoje delovno mesto. Razlogi: sem zgolj tri leta pred upokojitvijo (prosim tega ni treba obesati na veliki zvon). Ker pa je pokojnina odvisna od višine plače v zadnjih treh letih službovanja pred upokojitvijo, sem sklenil zaposlit se pri sorodnem industrijskem podjetju, ki nuditi...

Da! — Sedaj prejemam 29.000 dinarjev plače, pri podjetju, kamor odhajam, pa mi nudijo 32.000...

Menim, da so razlogi za odgoved dovolj tehtni.

Prosim vas, da upoštevate še tole: naslopite odgoved na delavski svet, v vednost pa pošljite še Občinskemu ljudskemu odboru.

Tako! Končala sva! — Hvala lepa, tovarišica!

O tej odgovedi je razpravljal delavski svet tovarne in kaj so hoteli. Sprejeli so jo! Razpravljali so tudi na občini o odgovedi Jožeta Skrniceja. In sprejeli so jo z razumevanjem.

Tam v zadnji vrsti, kjer se po navadi na občinskih sejah gnete največ odbornikov, je nekdo prosil za besedo. Rekel je:

»Predlagam, tovariši, da sprejmemo sledoč sklep. Vsi ljudje morajo ostati mladi. Tako ne bo treba nikoli skrbeti za take stvari — kot so pokojnine...«

Odbornikove besede so hrupno pozdravili. Toda samo nekaj je še vedno uganka: nihče ne ve, kje je moč dobiti tak živiljenjski napitek, ki bo dejansko omogočil, da se bo v naših žilah preteška večno mlada kri...

IVAN ABRAM

šport

DVOTIRNOST?

Na nedavnem sestanku Zveze za šport v Kranju so tudi razpravljali o odnosih med obč. Svetom za telesno vzgojo in Športno zvezo, ker ta dva organa večkrat razpravljata ene in iste stvari, razen tega pa Svet za telesno vzgojo mnogokrat spreminja sklepne Zveze za šport. Zato so govorili o tem, ali naj obstojata pri občinskem ljudskem odboru dva takšna organa, ki obravnavata športno dejavnost ali naj to prevzame le Svet za telesno vzgojo? O tem bodo razpravljali še na rednem letnem občinem zboru Športne zveze. Govorili so tudi o propagandnem delu športnih organizacij. Med drugim so razpravljali tudi o tem, da se o nekaterih koristnih športnih organizacijah premalo piše. Sklenjeno je bilo, da se vse v športnim organizacijam posveti večjo pozornost.

SKOFJELSKI STRELCI ZA 1. MAJ

Preteklo nedeljo dopoldan je bilo v Škofji Loki meddržavsko streletsko tekmovanje v počastitev delavskega praznika 1. maja med strelici iz Škofje Luke, Gorenje vasi, Žabnica, Zeleznikov, Trebiče in Žirov. Tekmovali so z zračnimi puškami od 150 možnih krogov v stoječem položaju. Borba za prva mesta med ekipami, kakor tudi posamezniki, je bila huda. V ostri konkurenči so zmagali prva ekipa strelecov iz Škofje Luke, ki je dosegla 636 krogov, druga ekipa Škofje Luke 616, Gorenja vas 541, nato sledi Žiri, Žabnica, Zelezniki in Trebiče. Od posameznikov je bil najboljši Jože Čuš iz Škofje Luke, ki je dosegel 133 krogov pred Radom Stefanovićem, s 130 krogi.

SPORED PRVENSTVENIH TEKEM

GNP — KRAJN

VII. kolo I. skupina

5. V. 1957 v Tržiču — Tržič B : Bled ob 15. uri, služb. Zaletelj.

V Lescah — Prešeren : Naklo ob 15.30. uri, služb. Letat.

Na Jesenicah — Jesenice : Bohinj ob 15.30. uri, služb. Kocjan.

V Stražišču — Mladost B : Triglav B ob 10. uri, služb. določi klub.

VII. kolo — Mladinci

5. V. 1957 na Jesenicah — Jesenice : Prešeren ob 14. uri, služb. Kocjan.

V Stražišču — Mladost : Triglav ob 9. uri, služb. določi klub.

V Škofji Loki — Ločan : Svoboda ob 9. uri, služb. Bavdaž.

VII. kolo — Pionirji — skupina Kranj

5. V. 1957 v Stražišču — Mladost : Tržič ob 9. uri, služb. določi klub.

V Kranju — Triglav A : Triglav B, predtekma k republ., služb. Okoren.

V Naklem — Naklo : Duplje ob 14. uri, služb. Valent.

V. kolo — Pionirji — skupina Jesenice

5. V. 1957 na Bledu — Bled : Jesenice ob 10. uri, služb. Kuraš.

V Lescah — Prešeren : Bohinj ob 11.15. uri, služb. Vovk.

NOGOMET NA DUPLICI

»KAMNIK« — PORAŽEN

Preteklo nedeljo je bila prvenstvena nogometna tekma NPL med NK Kamnikom in Športno Duplico na igrišču na Duplici.

Domača moštvo je brez težav premagalo slabšega nasprotnika z rezultatom 4:2. Rezultat tekme ne ustreza poteku igre, ker so bili domačini ves čas pred golom Kamnitom.

Sodnik Skalar je sodil energično in objektivno, ter ni dopustil grobe igre. Zaradi nediscipliniranosti je sodnik izklučil Potokarja, kapetana kamniškega moštva. Najboljši igralec na igrišču je bil mladi vratar Kamnika.

KAMNIŠKI NOGOMETNAŠI NIMAJO SREČE

Kamniški nogometni, prvaki jeseniškega dela tekmovanja v kamniškem okrožju, nimajo sreče v spomladanskem tekmovanju. Z Domžalami so izgubili tekmo 2:1. s Taborom z Ihamo so igrali 1:1, zdaj pa so izgubili z Duplicom 4:2, potem ko so vodili že 2:0. Tako so treh tekem izvleki samo eno točko in

gorenjski obveščevalec

gorenjske bode

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Pojlska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Od privatnikov malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. Cena malih oglasov je: Preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20 odstotkov popusta.

TELEFONSKA ŠTEV. NAROČNIŠKEGA ODDELKA JE: 190.

Prodam njivo primerno tudi kot zazidljivo parcele v Zg. Tenetišah (na Vršču). Prijava pošljite na naslov: Neža Kalan, Jelendol 10, Tržič.

BMW 750 ccm Type R 12 izredno ugodno prodam. Prijava pošljite na naslov: Neža Kalan, Jelendol 10, Tržič.

Trgovsko podjetje »Kurivo«, Kranj, telefon 192 obvešča cejenje potrošnike, da razprodaja fižolovke in palice za paradižnike po znižanih cenah — komad po 7 in 5 din. Poslužite se ugodnosti.

Mizo za točenje piva (šank) prodam. — Kokrica 24.

Prodam stavbno parcelo v Podnartu. Na njej je že vodovod, elektrika in peseck. Prodam tudi čebelnjak ali zamenjam za deske. Poizve se v Podnartu 36.

Biljard, dobro ohranjen, zelo poceni prodam. — Sejnišče 1, Kranj.

Kmetijska zadruga Voklo bo 28. aprila 1957 prodajala na javni dražbi razne stroje in orodje. Dražba bo ob 9. uri. Prednost imajo drž. in zadružna podjetja.

Prodam otroško železno posloste. — Maistrov trg 13/I. nadstropje.

Prodam dobro ohranjeno moško kolo in mrečnovo vhodna vrata. — Sp. Bela 10, Preddvor.

Poceni prodam zazidljiv štedilnik — desni, na dve plošči, bakren kotel, emajlirane ploščice. Ogled možen v vsakem času. — Gorenja Sava 29.

Prodam motorno kolo BSA 500 ccm. — Mavčiče 27.

Prodam 1000 kg repe. — Naklo 44.

Prodam vzdijljiv štedilnik z 2,5 litrskim barkrenim kotelom, 2 pečnjakoma in češkimi ploščicami. Postavi se lahko desno ali levo. — Primskovo 19, Kranj.

Prodam novo kolo in novo kredenco ali zamenjam za šiveljnico stroj. Razšliko doplačam. Naslov v oglasnem oddelku.

Mizarskega pomočnika in vajence sprejemem. — Pungerski Jakob, mizar, Stražišče 77, Kranj.

Zamenjam enosobno stanovanje na Kokrici za enako v Kranju, na Primskovem, Klancu, Kalvariji ali Hujah. Ponudbe oddati na oglasni oddelku.

Nudim stanovanje in hrano tovariši za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskih urah ali po dogovoru.

Na stanovanje sprejemam sostanovalca. — J. Sosič, Primskovo 52.

Preklicujem št. bloka 031105, ki je izdan v Komisjski trgovini Kranj dne 18. 7. 1956.

Izbubila sem očala od ObLO Kranj do Prešernovega gledališča. Najdelitja prosim naj jih proti nagradi vrne na ogl. oddelek.

Iščemo za takojšen nastop na meščensko za delovno mesto kalkulant. Plača po tarifnem pravilniku. Trgovsko podjetje OZZ Kranj.

OBJAVE

Uprava za dohodke Občinskega ljudskega odbora Kranj obvešča vse davčne zavezanec — obrtnike, da se bodo vrstile javne seje davčne komisije za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1956 ter za pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1957 po naslednjem dnevнем redu:

29. aprila: od 8. do 10. ure: brivško frizerska stroka; od 10. do 12. ure: gradbena stroka (cermentni izdelki, pečarji, pleskarji, steklarji, zidarji, krovci).

30. aprila: od 8. do 12. ure: kočinska stroka (elektroinstalaterji, kleparji, ključavnici, knavači, mehaniki, zlatarji, žično pletiljstvo, livarji, urarji, monterji, izdelovalci okovja).

3. maja: od 8. do 12. ure: tekstilna stroka (dežnikarji, krojači, šivilje, pletilje, tekstilna galeranterija, tkalci, modistinje).

4. maja: od 8. do 12. ure: lesna stroka (kolarji, mizarji, tesarji, lesotruštarji, parketarji, pletarji, sodarji).

5. maja: od 8. do 12. ure: usnjarska stroka (čevljariji, copatarji, krznarji, tapetniki, sedlarji, torbarji, izdelovalci vložkov za čevlje).

7. maja: od 8. do 10. ure: živilska stroka (peki, slaščičarji, sodavčičarji, kisarna, menze); od 10. do 12. ure: prevozniki (avto-prevozniki, prevozniki škoni).

8. maja: od 8. do 10. ure: gofstilne; od 10. do 12. ure: svobodni poklici (zdravnik, zboždravnik, dentisti, odvetniki, duhovniki).

9. maja: od 8. do 12. ure: vse ostale obrtne stroke (fotografi, žimopreči, keramiki, ščetrarji, metljarji, žagarji in mlinarji, mlinski kamnoseki, vrvarji, avtoličarji, kemična stroka, prodaja ur, knjigovezni, polivinilska galanterija, dimnikarji, vrtnarji, izdelovalci igrač, čistilci čevljev, razni).

Davčni zavezanci ali njihovi zastopniki, ki imajo pravilno pooblastilo, lahko dajejo predavčno komisijo dodatna pojedina, dokaze ali ugovore k odmeremu predlogu.

OBVESTILO

Oddelek za gradnje in komunalne zadeve ObLO Kranj obvešča prebivalce in građevne interesente, da je ponovno na vpogled idejni zazidalni načrt za kompleks severno do Vodovodnega stolpa na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo od 27. 3. do 11. 5. 1957 med 7. in 14. uro.

Državljanji lahko stavijo svoje pripombe na jugozapadni in južni del območja.

Obč. ljud. odbor — Kranj

OBVESTILO

Obveščamo, da se vrši vsakodelno obvezno cepljenje dojenčkov in predolskih otrok občine Kranj proti kozam, davčici in tetanusu po naslednjem razporedju:

V otroškem dispanzerju v Kraju, Poljska pot:

I. cepljenje: 7. maja od 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klanč, Stružev, Zlate polje — 8. maja od 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Cirče, Gorenja Sava, Gorenje — 14. maja od 8. do 10. ure:

zamudniki vseh terenov.

II. cepljenje 4. junija od 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klanč, Stružev, Zlate polje — 5. junija od 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Cirče, Gorenja Sava, Gorenje — 11. junija od 8. do 10. ure:

zamudniki vseh terenov.

V otroški ambulanti Stražišče:

I. cepljenje: 9. maja od 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;

II. cepljenje 6. junija od 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;

V osnovni šoli Jezersko:

I. cepljenje 7. maja ob 14. uri:

Zg. Jezersko in Sp. Jezersko;

II. cepljenje 4. jun. ob 14. uri:

Zg. Jezersko in Sp. Jezersko;

V ambulanti Kamnolom Kokra, Fužine:

I. cepljenje 7. maja ob 15. uri:

Zg. Kokra (del);

II. cepljenje 4. jun. ob 15. uri:

Zg. Kokra (del);

V ambulanti Kamnolom Kokra

I. cepljenje 7. maja ob 16. uri:

Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);

II. cepljenje 4. jun. ob 16. uri:

Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);

V osnovni šoli Senčur:

I. cepljenje 7. maja ob 9. uri:

Senčur, Sredinja vas;

V osnovni šoli Voklo:

I. cepljenje 7. maja ob 11. uri:

Voklo, Voglje, Prebačovo, vas Hrastje;

II. cepljenje 4. jun. ob 11. uri:

Voklo, Voglje, Prebačovo, vas Hrastje;

V osnovni šoli Trboje:

I. cepljenje 7. maja ob 12. uri:

Trboje, Žerjavka;

II. cepljenje 4. jun. ob 12. uri:

Trboje, Žerjavka;

V ambulanti Preddvor:

I. cepljenje 8. maja ob 15. uri:

Preddvor, Tupaliče, Bela, Baščelj, Hrib, Nova vas, Moše, Počelo, Breg;

II. cepljenje 5. jun. ob 15. uri:

Preddvor, Tupaliče, Bela, Baščelj, Hrib, Nova vas, Moše, Počelo;

V otroškem vrtec Golnik:

I. cepljenje 9. maja ob 15. uri:

Golnik, Novake;

II. cepljenje 6. jun. ob 15. uri:

Golnik, Novake;

V osnovni šoli Goriče:

I. cepljenje 9. maja ob 16. uri:

Goriče, Zalog, Srednja vas, Le-

tence, Kamnje;

II. cepljenje 6. jun. ob 16. uri:

Goriče, Zalog, Srednja vas, Le-

tence, Kamnje;

V osnovni šoli Trstenik:

I. cepljenje 9. maja ob 17. uri:

Trstenik, Tenetiše, Pangeršica,

Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Zablje;

II. cepljenje 6. jun. ob 17. uri:

Trstenik, Tenetiše, Pangeršica,

Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Zablje;

V zadružnem domu Visoko:

I. cepljenje 10. maja ob 9. uri:

Visoko, Milje, Luže;

II. cepljenje 7. jun. ob 9. uri:

Visoko, Milje, Luže;

V osnovni šoli Predoslje:

I. cepljenje 10. maja ob 10. uri:

Predoslje, Suha, Orebovlje, Britof, Brdo;

II. cepljenje 7. jun. ob 10. uri:

Predoslje, Suha, Orebovlje, Britof, Brdo;

V zadružnem domu Kokrica:

I. cepljenje 10. maja ob 12. uri:

Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bočov, Srakovlje, Ilovka;

II. cepljenje 7. jun. ob 12. uri:

Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bočov, Srakovlje, Ilovka;

V osnovni šoli Podbrezje:

PRIZADEVANJA SO RODILA USPEHE

O DEJAVNOSTI SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV NA OBMOČJU JESENJSKE OBČINE V MINULI SEZONI

Tisti prosvetni aktivisti, ki so zavestno stopili na pot prosvetljevanja množic in širjenja delavske kulture, ne odnehajo zlepja, čeprav jih tu in tam moti niz navidea nepremagljivih ovir. Ti se srečujejo na letnih konferencah prosvetnih društev, na sejah Sveta za prosveto, sejah društev in sploh povsod tam, kjer je mogoče kaj storiti za dviganje kulturne in prosvetne ravni delovnega človeka.

Obračun prosvetne dejavnosti v jesenjski občini je za preteklo sezono podal na nedeljski letni konferenci Slobod in prosvetnih društev občine Jesenice predsednik tov. France Žvan. Iz poročila je razvidno, da so dosegla nekatera prosvetna društva jesenjske občine velike uspehe. Stevilo poslušalcev raznih predavanj so dvignili za nekaj sto. Dokazano je, da se ljudje radi udeležujejo kvalitetnih predavanj, in če je potrebno, plačajo zanje tudi ukovino. Ker so pristopila društva k izobraževalnemu delu z dobro organiziranimi pripravami, se je v minuli sezoni vzdrževalo skoraj vse izobraževalno delo s prispevkom, ki ga plačujejo tečajniki in poslušalci. Ljudska univerza na Jesenicah je n. pr. organizirala ciklus predavanj pod naslovom »Vse za vse«, ki obravnavajo snov iz najrazličnejših področij od medicine, preko vzgoje do jedrske energije. 12 predavanj je poslušalo preko 1800 poslušalcev. Ciklus vzgojnih predavanj pod naslovom »Sola za starše« je imel že 8 predavanj, ki jih je poslušalo 1475 poslušalcev. Pa tudi v Kranjski gori, na Javorinu in drugod, dosegajo letos s posebnimi predavanji večje uspehe. Predvsem lepi uspehi so bili dosegzeni tudi v jekovitih in strokovnih tečajih.

V Kranjski gori imajo začetni in nadaljevalni tečaj nemščine in angleščine, na Jesenicah delujejo 3 letniki angleščine, 2 letniki nemščine, poseben tečaj za predavatelje angleščine, tečaj strojepisa in tečaj stenografije. Če upoštevamo, da skrbi za vzgojo otrok v jesenjski občini nad 100 stalno nameščenih prosvetnih delavcev, za vzgojo odraslih pa poklicno nihče, potem je sklep Sveti Slobod in prosvetnih društev občine Jesenice, da se osnuje na Jesenicah Ljudska univerza kot profesionalna ustanova, več kot utemeljen. Ta naj bi v bodoče vodila vse izobraževalno delo in pomagala tudi našim društvom na tem področju.

Velik korak je bil dosegzen tudi pri izobraževanju otrok. Ljudska knjižnica na Jesenicah je ustanovila pionirske knjižnice, ki pa ne izposaja le pionirske čtiva, temveč prieja tudi razne tečaje, karor risarski tečaj za otroke različnih starosti, osnovala je pravljičarski krožek, kjer bero cibinam pravljice ter študijski krožek, kjer se uči pioniri angleščine in zemljepisa.

Medtem ko je bilo v jesenjski občini storjenega na področju izobraževanja, pri čemer niso zanemarjali ostalih oblik prosvetne dela, pa so poštevali premalo pozornosti zabavnemu življenju v društvih. Res je, da je moč najti zabave na pretek, a ta je, žal, manogorat takšna, da se z njo ne moremo ponašati. Čas je, da preidemo

od besed k dejanju. Napačno je mnenje, da vse, kar se ne godi v gostinskem lokal ob vinu, in kar ni zvezzano z razbrzanim smehom, ni zabava. Vedeti moramo, da se lahko zabavamo ob najrazličnejših priložnostih, ki na videz niti ne izgledajo tako več kot zabavne. Marsikatero gledališko delo nam nudi lepo merico zabave, kar dokazuje, da ni zabava le v popivanju, plesu in podobnem. Društva bodo morala pristopiti k prirejanju članskih sestankov, družabnih večerov, veselih večerov, predvsem pa izletov. Ob tej priložnosti bodo imeli priliko nuditi članom tudi kulturno zabavo. V dobi pred drugo svetovno vojno so organizirale bivše Slobode številne izlete, ki so imeli sicer politično osnovo, a nudili ljudem tudi lepo mero zdrave kulturne zabave. Zakaj smo to opustili? Vzrokov za prirejanje takih izletov je več, saj bi lahko z njimi obiskali zgodovinske kraje iz narodnoosvobodilne borbe in to obiske nato dopolnili s tisto zabavo, ki je ljudem potrebna in jo tudi zaslужijo. Sveti Slobod in prosvetnih društev jesenjske občine je na letosnjih konferencah sprejel sklep, da bodo poslej vsako leto organizirali izlet za vse društva v občini. Kraj izleta naj bi se iz leta v leto menjal, izlet sam pa naj bi postal stalna oblika dela.

Da pa bo razvoj društvene dejavnosti v jesenjski občini lahko viden in uspešen, bo treba preiti od besed k dejanju tudi v zvezi gradenj, obnovitve ali razširitve kulturnih domov. Sloboda Javornik, Sloboda Hrušica in Sloboda Bl. Dobrava, imajo v tem pogledu najslabši položaj. Pa tudi ostala društva, z jesenjsko Slobodo na čelu, nimajo domov, ki bi ustrezali njihovi dejavnosti. Blizu 2000 aktivenih članov, ki delujejo v devetih društvenih,

143 prireditev, ki si jih je ogledalo 21.756 obiskovalcev, redno delovanje nad 30 odsekov zasluži v bodoče večjo pozornost pri dodeljevanju dotacij za gradnjo, dograditev, obnovitev in vzdrževanje domov. Pri tem pa se moramo zavedati, da so enako koristna gasilska društva, TVD Partizan in Sloboda. Pa tudi na izboljšanje odnosov med Partizanom in prosvetnimi društvami ter kmetijskimi zadružnami, ki so v nekaterih krajih tak slabi, bo treba pomisli.

Da bi delovanje posameznih društev še izboljšali, opravili nekatere probleme in da bi kulturno-prosvetnim društvom, takoj moralno, kakor tudi materialno bolj koristili, je sprejela II. konferenca Slobod in prosvetnih društev občine Jesenice vrsto sklepov. Tako bodo pri Svetu Slobod in prosvetnih društev formirali Sosvet za izobraževanje, Centralna ljudska knjižnica na Jesenicah bo posredovala izkušnje dela s pionirji ostalim knjižnicam v občini, Slobode in prosvetna društva bodo priejavili čimveč kulturno-zabavnih prireditev, Svet Slobod in prosvetnih društev bo organiziral stalne oblike množičnih izletov, društva morajo se nadalje skrbeti za dviž kvaleitete in dotok mladih, Svet Slobod in prosvetnih društev mora poziviti delo društev. Posamezna društva naj vabijo na svoje prireditev predstavnikov Svetu, ki bodo dajali oceno o predstavah, Svet Slobod in prosvetnih društev bo skušal doseči dotacijo za nadaljevanje gradnje kulturnega doma na Hrušici itd.

Dosedanji uspehi Slobod in prosvetnih društev občine Jesenice so lepi, načrti za bodoče delo še lepsi, zato želimo, da bi število društev in članstva še narastlo in da bi se kvaliteta delovanja še dvignila. U.

STARO, PA LE NOVO

Mimska igra je primer za to, kje so osnove kultiviranega telesnega obvladanja, seve je ne grejemati za nič več in nič manj kot za osnovo vsakega resnega, in do kraja premisljenega gledališko-ustvarjalnega udejstvovanja. Mnenja sem namreč, da vendar ne moč povedati vsega brez pomenskega nosilca človekovih afektacij, čustev, občutij, misli brez besede, kajti že zaradi samega dejstva, da je življenje sprito duhovnega razvoja človeštva tako komplikirano, bi se težko govorilo o tem, da lahko mimska umetnost nadomesti gledališče v celoti. Živi pa lahko z njim in ob njem kot njegov opomenitljiv tisti, ki mu išče novih izraznih možnosti — skratka — kot njegova večna podstat in njegov sestavni del.

Pa še o večeru samem. V celoti sta obe nastopajoči zapustili pri občinstvu lep vtis, ne

glede na to, da je mlajša partnerica v vsakem oziru nadkrijevala starejšo: tako v intenziteti doživljanja, kakor virtuzno-harmočni izpeljavi posameznih nalog, ki sta si jih partnerici zadali. Medtem, ko je ritmika prve izhajala dejansko iz notranjega »subjektivnega« ritma, je bil pri drugi očividno bolj »objektiven« in je spominjal bolj na balet kot na čisto milansko igro. To pa tudi ni čudno. Tov. Piccoli jun. si je v milanski gledališki šoli, ki deluje pri Piccolo Teatro dobila ob enem najpomembnejših strokovnjakov prof. Decrouxu toliko izkušenj, da je ni bilo lahko dosegati. Mimogrede — ko sem jo gledal, sem se nekote vprašal ali je mimu mogoče ustvariti celovečerno predstavo, ki bi bila sponovno, predvsem pa idejno zaokrožena? Znabit prav zaradi tega, ker ni bilo v našem primeru tako, nismo mogli

občutiti tistega globljega užitka, ki nam ga umetnina lahko dà, ker taka formalna perfekcija ne more dati tistega, kar daje umetnosti njeno opravilo — to pa je sočustvovanje z neko dočeno usodo, ali smeh nad obliko, ki izklučuje vsebino. Prepričan pa sem, da je za začetek poti tov. Piccoli jun. pokazala dovolj vzpodbudnih in obetačnih lastnosti, da lahko verjamemo, da nas bo z leta v leto presenečala z novimi dosežki na polju umetnosti, ki si jo je izbrala, kakor vse kaže, za življenjski poklic. Na vsak način pa bi nas seveda še bolj razveselilo, če bi se nam predstavila v vlogi, v kateri bi lahko pokazala spretnosti, združene z besedo in vrhu vsega še v žanru, ki bi ji najbolj ustreza.

RADO JAN

film, ki jih gledamo

ČLOVEK S PUŠKO

Filmska družba Warner Bros je po scenariju Johna Twista in v režiji Randolpha Schotta posnela na filmski trak epizodo iz ameriške državljanske vojske, ki obravnava zgodbo majorja Kalikuta, ki je bil kot vuhon poslan v Los Angeles, da odkrije uporniško organizacijo južnjakov. Ze sam naslov nam pove, da imamo opraviti z western filmom, ki ga sicer odlikuje napeta in dinamična priča, žal, pa tudi v tem filmu ne bomo našli nič takega, kar bi dignilo kakovost filma nad običajno povprečje. Zgodba, ki jo poživlja nekatere posrečne domišlice, je vgrajena v standardni okvir westernov, in je dovolj stereotipna, da ni tež-

ko uganiti konca. — Za ljubitev zgodb z Divjega Zapada — povprečen griljav!

TARZANOVA JEZA

Vse kaže, da so ameriški filmski producenti zares neuničljivi pri iskanju Tarzanov (doslej si je nadelo to ime okrog deset igralcev) in pogostoma za lase privlečenih napetih zgodb, ki nas povedejo v osrčje afriških pragozdov. — V tem filmu, ki je še posebno slab, nastopa namreč Johna Weissmüllerja Lex Barker, ki pa se s svojim prednikom ne more primerjati. O kakšnih posebnih kvalitetah ni vredno govoriti. Film je prej slab kot dober — dober je pa samo v prizorih, kjer nastopa opica Cita.

PETA PREMERA V ŠKOFJI LOKI

»Pri treh mladenkah«

Odkar so pri nas operete odšle z repertoarjev poklicnih gledališč, se jih s precejšnjo vnemo lotujejo amaterski odri, in to dostikrat ne glede na zmogljivost ansambla. To je deloma razumljivo, kajti uprizoritev operete, ali spesivo (v kar navadno predelajo opereto iz čisto praktičnih razlogov), pomeni skoraj zagotovljen finančni uspeh, kar za amaterske odre ni malo. Seveda je dostikrat potem tudi izvedba na temu primerni ravni, kar pa ljudi navadno ne moti.

Drži, da je opereta že nekoliko preživela oblika umetniškega izvajanja, saj so vse njihove zgodbe skoraj od kraja stereotipne, podobne kot groš groš; edino kar jih še vrednoti, je njihova glasba, ki pa je navadno skoraj lepša in bolj občutna kot moderni jazz, ki ga nekatere pripomorejo v zameno za to »zastarelo« obliko lahkje glasbe. Menim tudi, da se publike predvsem navdušuje za glasbeno piast operet, zgodbo pušča navadno ob strani, ker pač že zna ločiti dobro od slabega. Mislim pa tudi, da je opereta navz�ic pomanjkljivostim še vedno pozitivnejše razvedrilo, kot dostikrat nemogoče kavbojke, kriminalke in sentimentalne štorje, ki polnijo sprostitev naših kinematografov, ki naj bi tudi bili nekako nadomestilo (toda dostikrat slabol) tej »francijožefovski« oblike zabave.

V Loki je opereta Pri treh mladenkah že tretje delo tega žanra v zadnjih letih in poudariti je treba, da sta obe prejšnji doživelji velik uspeh, tudi

finančni. In deloma se je loško gledališče prav zaradi denarnih težav lotilo študija »Treh mladenk«. Napisled je to delo še kar na dostojni višini, saj so glasbeni odломki priporeni iz Schubertovih del, toda posrečeno, tako da lepo Schubertove melodije ne izvane banalno. Vsebinsko naj bi opereta imela nekak Schubertov biografski prizvod, vendar je poudarek predvsem na glasbi, tako da stopi fabula dostikrat precej v ozadje.

Tega se je zavedal tudi režiser Janko Krek, ki je v svojem režijskem konceptu dal poudark predvsem glasbenemu delu operete, s čemer pa je včasih le malce preveč odtujil glasbo do dogajanja na odr. Vendar pa, če pomislimo, da je bil tov. Krek hkrati režiser in igralec (pri tem pa se ni ustrašil tudi fizičnega dela na odrui), mu to prav lahko spregledamo. Vsekakor pa zasluži vso pohvalo. Igralski in pevski je bila izvedba tudi na dostojni ravni. — Cvetka Pibernikova in Ivan Kusterle, ki interpretirata glavni vlogi, sta pokazala dokajšnjo pevsko kulturo in čeprav sta oba začetniki, sta pokazala tudi doljši solidno igro. Solidni sta tudi A. Oblekova in B. Severjeva, ki tvorita skupaj s Pibernikovo prijeten trio. F. Kovač in N. Guzeljeva sta s svojo doživetvo igro to pot ponovno pokazala, da sodita med najboljše loške igralice. Mimo teh je treba omeniti tudi M. Mitiča, J. Debeljak, R. Carmanovo, J. Peharja itd., ki so se vsak po svojih močeh trudili ustvariti odrsko harmonijo. Reči moram, da je bilo čutiti pri igri vseh neko homogenost, kar je za loške razmere vsekakor vredno.

Posebno pa je prenenetil mladi 17-članski orkester, ki je pod vodstvom tov. Edvarda Lipovška dosegel zavidan vreden uspeh. Mladi glasbeniki so zahtevne Schubertove melodije izvajali z veliko lahketnostjo in želi splošno priznanje.

Prijetno sceno je zasnovač Saša Kump, balet pa je naštudiral Tone Zihler.

Kloboves Jože.

PRIZNANJE IGRALCEM V PODGORJU

Prosvetno društvo v Podgorju pri Kamniku je naštudiralo Boršnikovo ljudsko igro »Stari Ilja« v režiji tov. Franca Cebulja. Z njo so gostovali najprej v Zalogu, kjer je prikazana, nato pa postopoma v Marci. Igra je bila dobro pripravljena in je dosegala velik uspeh, kar je zasluga režisera in posrednika. Njihovo prizadevanje je tembolj hvalevredno, ker nimajo doma prosvetne dvorane, niti primernega prostora, kjer bi se lahko prosvetno udejstvovali. Igre naštudirajo v edini gostilni v vasi »pri Grošljiku«, nato pa gostujejo drugod. Le poleti pridejo tudi domači gledalci na račun, ko uprizorijo igro na prostem. Podgorska gledališka družina gospo posebno domača običaje, za katere napisajo dejanje kar domači igralci, predvsem tov. Prezelj. Do zdaj so naštudirali že Kmečko ohjet, Vasovanje in Ličkanje koroze in nastopili z njimi v ljubljanskem radu. Njihova večletna prizadevanja, da bi prišli do svoje dvorane, zaslužijo vso podporo.

SEDMA PREDSTAVA MOŠKRIČEVE DRAME RДЕЧЕ ROŽE

Pred kratkim so igralci na Bohinjski Beli domovili najuspejšje delo lanske sezone, drama Rdeče rože.

Skupina, v kateri sodelujejo sami mladinci in mladinke, zasluži za svoje delo vse priznanje. Z nekoliko spremenjenim pro-

PETLETNICA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA V STRAŽIŠCU

DPD »Sloboda« Stražišče slavi te dni poletnih jubilej, in sicer 5-letnico ustanovitve moškega pevskega zbora, ki deluje v okviru prosvetnega društva kot samostojna sekcija, in pa ustanovitev ženskega pevskega zbora. Oba zborov vodi že od vsega začetka tovaris Edo Ošabnik, pod čigar smotrnim in sugestivnim vodstvom se je izobiloval zlasti moški pevski zbor v homogeno glasbeno telo.

Kronika tega pevskega zbora je doslej zabeležila vrsto uspešnih nastopov doma in po drugih krajeh. Gostovali so v Poljanah, na Jezerskem, v Žabnici, Mavčičah, Dražgošah, razen tega pa imajo za seboj tudi vrsto nastopov na internih akademijah in proslavah. V počastitev tega jubileja bosta pevska zbor priredila v soboto 27. aprila ob 20. uri v dvorani prosvetnega doma v Stražišču koncert narodnih in umetnih pesmi.

SK —

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOST
FILM

ZADNJA STRAN

„Odprite! Nevesto smo vam pripeljali!“
Ljudje so bušili v krohot. V trenutku so razumeli šalo. Španov Jože se je predpustom ženil v Kamni gorici, potem pa se je podrlo in zdaj so se Kamnogoričani ponorčevali iz njega. Ženske so se suvale s komolci in se hihitale:

„Prav mu je, bogatincu! Zato jo je pustil, ker je imela premalo dote.“

Čakali so, toda Španova vrata so ostala zaklenjena. Tudi na oknu se ni nihče prikazal. Kamnogoričani so kar naprej razbijali po vratih.

„Daj no, Johan, sprejmi jo že, jaz jo dovolj dolgo varujem!“ je vpil drug.

„Kdo ve, kakšna je, če si jo ti varoval!“ so se zarežali kovači.

„Dajte vendar, ljudje božji! Naveličala se je samevati, siroti, in je rekla, da bo prišla k hiši s pustnim žegnom, če ji Johan cerkevnega ne privošči!“

Kovači so žvižgali in se od smeja tolkli po kolenih, svatbena komedija pa se je nadaljevala. Ko so se naveličali šale, so zanesli slammato nevesto k fužini in jo posadili na streho. Potem so zlezli nazaj na sani, toda preden so se odpeljali, so se ponorčevali tudi iz tržanov. Voznik je počesetal najbližjega kovača z bičem pod nosom in zasmehljivo vprašal:

„Ti, kje pa je tisti krojač, ki Kroparjem krive hlače dela?“

Krivenogi kovač je zardel od jeze, šale je bilo konec. „Koga?“ je vprašal pogrukoče. „Te gobec srbi, a? Bi rad katero staknil?“

Zdaj so se vsi Kamnogoričani začeli norčevati.

„Kroparji, ali je res, da ste se hoteli ondan na dve plati teplsti, pa vas je bilo premalo?“

„Kako pa je bilo tistikrat, ko ste se tako tepli, da je luža blato dajala, blato pa iskre?“

„Ali ste res na jamniškem hribu z naramnim košem sonce lovili, da bi vas pozimi grelo?“

Drug, ki je pripeljal slammato nevesto, je položil dlani ob usta in prepivil ves hrup:

„Kroparji, koliko je pa ura?“

„Prekleto, boš takoj videl, koliko bo udarilo!“ je zavpil eden Španovih kovačev in planil v fužino. Vrnil se je s kladivom. Drugi so se zagnali za njim in kladiva so zažvižgala po zraku. Kamnogoričani so udarili po konjih, pognali so, da so sani kar odletavale in so se jim ljudje komaj umikali. Za njimi so frčala kladiva in polena, toda niso jih več dosegla. Ko so prišli v spodnji konec, so se glasno krohotali, ko so videli, kako kovači pobirajo kladiva po snežni mečavi.

Ana, ki je opazovala prizor pri oknu, se je morala glasno smejati, stara dekla pa je samo godrnjala:

„Naj bi jih nažgali, grdobe! Kaj pa hodijo izzivati! Zdaj se bodo zavlekli k „Jarmu“ in stavim, da ne bo minilo brez tepeza.“

Res so se ustavili pri „Jarmu“. Privezali so konje in se znesli v gostilno. V krčmi je bil ples, purgarska maškarada je napolnila vse prostore. Kamnogoričani so razrinili plesalce vsaksebi, se polastili največje mize in zavpili, naj jim gostilničar prinese vina, na vsak mizni vogal Štefan. Pili so in nekaj časa se je zdelo, da bodo veseljačili skupaj z domačini. Potem pa je eden pod krinko prepoznał Španovega Johana in se začel norčevati:

Nedavno se je pet članov nekega angleškega kluba za »hodilni šport« odpravilo na svojevrstno pot: namenili so se prehoditi vseh dvesto milij, ki so jih angleški vitezi prehodili leta 1066, ko so hiteli na bojišče pri Hastingsu, kjer jih je potem premagal William Osvajalec in osvojil Anglijo. Ni znano, koliko časa je trajal ta ogromni pohod; nekateri pravijo, da štiri, drugi sedem, večina pa deset dni. Športniki so se odločili za deset dni. Obleklis so se v opremo iz leta 1066, si naložili ščite, meče in sulice — ampak že po prvem dnevu so bili toliko utrujeni, da niso več mogli naprej. »Ni čudno, da so Saksonci kralja Harolda izgubili tisto bitko,« pravijo na to angleški časopisi — Po napornem pohodu (zgoraj)

V začetku je se kar šlo (zgoraj), ampak železna srajeva, ščit in orožje niso lahke reči... (spodaj)

Z GOLOVINSKI IN DRUGI PAPERKI

Z GOLOVINSKI IN DRUGI PAPERKI

Z GORENJSKE

Naselje Sv. Ana leži severno od Tržiča in sega do vrha Ljubelja, pod katerim stoji cerkev sv. Ane. Šentanski svet se vzdiжуje od Tržiča do Sv. Ane za približno 500 metrov in od tod do vrha Ljubelja še za 344 metrov. Dolinski svet najdemo ob Mošeniku, ki teče vzporedno z državno ljubeljsko cesto, ki prevali Karavanke v 16 ključih, in sicer v višini 1370 metrov. Ob obeh straneh ceste se svet dviguje v precej visoko hribovje, po katerem so naseljene razne kmetije. Ker je dohod vsem tem, po hribih razkropljenim prebivalcem, do njihovih domov precej otežkočen, so si postavili ob državni cesti kolibe, v katerih shranjujejo težje vozove in druge potrebščine, s katerimi prevažajo svoje predelke v Tržič, včasih pa so jih vozili na Koroško.

Naselje sv. Ane spreminja v razravnani vrsti malih selišč skoraj 9 km ljubeljske ceste, katero je na rimske podlage dal zgraditi nadvojvod Karel leta 1560, cesar Karel VI pa razširil in podpreti predor, o čemur pričata dve piramidi vrh Ljubelja iz leta 1728. Naselje se prične s prvimi hišami na desnem bregu Mošenika nad Tržičem in neha vrh prelaza. Bolj se zgosti v štirih kotličih: Sv. Ana pod Ljubeljem, Lajba pod Begunjščico (dohod k Prevalu z izvirom Begunjščice nad Drago), Plaz na groblju pod Košuto in Deševno pred ozkim izhodom iz doline, kjer je pri kapelici vstop na slikovito razgledno pot po senožetih na Kofce.

Dolina je bila nekdaj kot važna prometna zvezda s Koroško in kot rudarski kraj močnejše poseljena. V arhivu idrijskega rudnika je shranjeno poročilo, ki omenja, da so l. 1557 kopali živo srebro tudi pri Sv. Ani nad Tržičem, a so delave zaradi nerедnega prejemanja zasluga delo zapustili. Po 200 letih (1761) so idrijski rudarji ponovno pričeli s kopanjem rude. Ko pa je bil obrat v Idriji leta 1770 zmanjšan, so kopanje pri Sv. Ani popolnoma opustili. Leta 1837 so z obravnavanjem šentanskega rudnika pričeli privatniki, katerim pa je zmanjšalo denarja in so po treh letih z delom zopet nehalo. Tudi par poznejših poskusov za redno obravnavanje rudnika je propadel. Slednjič je prišel rudnik v last akcijske družbe, ki je od 1872 do 1897 pridelala 2536 centrov živega srebra v vrednosti 600.000 goldinarjev. Rudo so predelovali v lastnih pečeh in topilnicah. Leta 1903 pa je družba rudnik opustila. Zadnjič je poskusila s kopanjem rude nekaj nemške družbe iz Porenja jeseni 1917. Že spomladi 1918 pa so z delom prenehali. Ista usoda kot živorebrni rudnik je že mnogo prej doletela rudnike bakra, železa in sadre.

Sentansko ljudstvo se danes večinoma zgozdarstvom in živinorejo, precej pa se jih preživlja z zaslukom v tržiških tovarnah. Dobro speljana in vzdrževana ljubeljska cesta omogoča kraju izdaten promet, ki se bo z dograditvijo predora tik nad Sv. Ano še znatno povečal. Zaradi naravnih lepot je dolina obiskana po domačih in tujih turistih tako poleti (motorne dirke, izleti v Karavanke), kot pozimi (sankanje, smučanje).

Nenadoma se je pojavil na obzorju Ben Rogers, prav tisti izmed dečkov, čigar zasmeha se je Tom najbolj bal. Ben je poskakovaje hodil in sponh se je obnašal tako, kot da je njegovo srce lahko, njegova pričakovanja pa velika. Požiral je jabolko, vmes pa je dajal od sebe dolge, zategle glasove. Čedalje bolj se je približeval ograji, kjer je Tom pleskal. Ben se je za hip zastrmel vanj, potem pa dejal:

»Hej, Tom, so te pritisnili, kaj? — Ni dobil odgovora. Tom je z očesom umetnika ogledoval svoj zadnji potegljaj. Potem je ponovno zavtihtil čopič in opazoval njegove poteze kot poprek. Ben se je ustavil tik poleg njega. Tomu so se cedile sline po jabolku, vendar je vztrajal pri svojem delu, čeprav bi se najraje pogreznil v tla od jeze. Ko le ni mogel več prezirati Benovih pogledov, je hladnokrvno dejal: »O, ti si, Ben! Ni sem te niti opazil.«

»Plavat grem, Tom,« je dejal Ben. »Ali se ne bi tudi tebi zahotel, če bi mogel. Toda ti moraš delati, ali ne?« Tom je dečka nekaj časa opazoval in rekel: »Čemu praviš, delati?« — »Kaj, ali to ni delo?« je odvrnil Ben. »Morda pa tudi ne. Le to vem, da mi ugaja,« mu je že napol jezno zabrusil Tom. — »Beži no, menda mi ne misliš natvesti, da rad delaš?« — »Ne uvidim, zakaj ne bi rad. Ali imam kar več dan priložnost plesati?«

Zadnji Tomov stavek je postavil zadevo v novo luč. Ben je nehal glodati jabolko. Tom je zanosno vihtel svoj čopič nazaj in naprej in vedno znova presojal opravljeno delo. Ben je opazoval vsako njegovo kretnjo. Pleskanje ga je čedalo bolj mikalo. Ko le ni mogel vzdržati skušnjave, je nenadoma dejal: »Poslušaj Tom, daj, bom še jaz malo pleskal.« Tom je preudarjal... Že se je nagibal, da bi pristal, toda premisli si je...